

Päiväys: 12.12.2006

Edellinen päiväys: -

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi
STM TS4A005 MUSTA MUSTE

Tunnuskoodi**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Mustesuihkukirjoitinmuste.

Lue käyttöohjeet.

1.2.2 Toimialakoodi

TOL: G516 Koneiden , laitteiden ja
tarvikkeiden tukkukauppa.

1.2.3 Käyttötarkoitus koodi

KT: 10 Väriaineet

1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen

1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

SUOMEN TEOLLISUUSMERKINTÄ OY

1.3.2 Yhteystiedot**Katuosoite**

SIRRIKUJA 3 A

Postinumero ja -toimipaikka

00940 HELSINKI

Postilokero**Postinumero ja -toimipaikka****Puhelin**

09-3424 000

Telefax

09-3422 433

Y-tunnus

0650222-0

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**1.4 Hätäpuhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09-471 977 (suora); 09-47 11 (vaihe),

Myrkytystietokeskus, PL 340, Haartmaninkatu 4, 00029 HUS (Helsinki)

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
67-64-1	Asetoni	60-85 %	F; Xi; R11-36-66-67
	Kromi (III) kompleksinen väriaine		N; R51/53
108-94-1	Sykloheksanoni		Xn; R10-20

2.1.5 Aineesta tehty asetuksen liitteen 3 mukainen hakemus tai ilmoitus

- 2.1.6 Vaaraton aine on ilmoitettu luottamuksellisena
2.1.7 Muut tiedot

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Luokitus:

F; Helposti syttyvä

Xi Ärsyttävä

R11 Helposti syttyvää.

R36/37 Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.

R52/53 Haitallista vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

4.2 Hengitys

Höyryjä hengittänyt raittiiseen ilmaan. Tarvittaessa happea tai tekohengitystä, lääkärinhoitoon välittömästi.

4.3 Iho

Riisuttava saastunut vaatetus. Iho pestään välittömästi runsaalla saippuavedelle. Älä käytä liuottimia. Lääkärinhoitoon tarvittaessa.

4.4 Roiskeet silmiin

Mahdolliset piilolinssit poistettava. Silmiä huuhdeltava välittömästi juoksevalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan pitäen silmiä auki. Lääkärinhoitoon, jos ärsytys jatkuu huuhtelun jälkeen.

4.5 Nieleminen

Ei SAA oksennuttaa. Tajuttomalle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta.

Löysettävä vaatetusta. Tajuissaan olevalle juotetaan 1-2 lasillista vettä.

Lääkärinhoitoon välittömästi.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Jauhe, CO2, vaaho, vesisumu.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Tulipalossa muodostuu hiilen oksideja CO, CO2.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Paineilmalaitteet ja suojavaatetus sammuttajille.

5.5 Muita ohjeita

Sammutusvesiä ei saa päästää vesistöihin eikä viemäriin.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä henkilökohtaisia suojaimia.

Suojaamattomat henkilöt evakuoidaan.

Alue tuuletetaan.

Ks kohdat 7 ja 8.

Eristettävä syytyslähdeistä. Käytettävä suojalaseja, saappaita, käsineitä, hengityksensuojainta.

Tarvittaessa paineilmalaitteita.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää vesistöön, viemäriin tai maaperään.
Estettävä vuodon leviäminen esim. patoamalla.

6.3 Puhdistusohjeet

Puhdistus imukykyisellä materiaalilla (esim. hiekka tai piimaa) ja kootaan talteen sopiviin astioihin hävittämistä varten.

Ks kohta 13.

Älä päästä vettä astioihin sisälle. Jäännös voidaan neutraloida laimella natriumkarbonaattiliuoksella.

6.4 Muita ohjeita

Ilmoitettava vuodosta tarvittaessa heti paikalliselle pelastuslaitokselle.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Käyttöpaikalla pitää olla hyvä ilmanvaihto, esim. kohdepoisto.
Vältettävä iho- ja silmäkosketusta sekä höyryjen hengittämistä.
Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty.
Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäinti.
Suojattava lämmöltä ja auringonpaisteelta.

7.2 Varastointi

Säilytettävä tiiviisti suljetuissa astioissa viileässä, kuivassa paikassa.
Kuten palavat nesteet.

7.3 Erityiset käyttötavat

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

Asetoni HTP (2005) = 500 ppm (8h)
Sykloheksanoni HTP (2005) = 10 ppm (8h, iho)

8.1.2 Muut raja-arvot

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty tuotetta käytettäessä.
Huomioitava HTP-arvot.
Raskaana olevien naisten tulee välttää kaikkea kosketusta tuotteen kanssa.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Käyttöpaikalla pitää olla hyvä ilmanvaihto.
Jos ilmanvaihto on puutteellinen, on käytettävä käyttötarkoitukseen sopivaa hengityksensuojainta.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä läpäisemättömiä suojakäsineitä. Esim. lateksi.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä silmien- tai kasvonsuojainta.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

9.	FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET
9.1	Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju) Neste, musta, asetoninkaltainen haju.
9.2	Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot
9.2.1	pH -
9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue 56 C (1013 hPa)
9.2.3	Leimahduspiste < -20 C
9.2.4	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)
9.2.5	Räjähdysominaisuudet
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja 2,5 til-%
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja 13,0 til-%
9.2.6	Hapettavat ominaisuudet
9.2.7	Höyrynpaine 247 hPa/20 C
9.2.8	Suhteellinen tiheys
9.2.9	Liukoisuus
9.2.9.1	Vesiliukoisuus osittain sekoittuva
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä) sekoittuu miltei kaikkiin orgaanisiin liuottimiin
9.2.10	Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi
9.2.11	Viskositeetti
9.2.12	Höyryntiheys
9.2.13	Haihtumisnopeus
9.3	Muut tiedot Itsesyttymislämpötila: 540 C
10.	STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS
10.1	Vältettävät olosuhteet Tuote on stabiili. Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa helposti syttyviä seoksia.
10.2	Vältettävät materiaalit Asetoni reagoi kiivaasti vahvojen hapettimien kanssa.

- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Hiilen oksidit.
Hajoamista ei tapahdu ohjeidenmukaisessa käytössä..

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Asetoni LD50 = 4050 mg/kg (suun kautta, rotta)
Sykloheksanoni LD50 = 1400 mg/kg (suun kautta, hiiri)
- 11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**
Iho: Voi ärsyttää ihoa. Kuivattaa ihoa ja voi aiheuttaa ihottumaa.
Silmät: Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
- 11.3 Herkistyminen**
- 11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys**
Voi aiheuttaa hermostovaurioita.
- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**
Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa päänsärkyä, pahoinvointia ja huimausta.
Suuret pitoisuudet ovat huumaavia.
Voi aiheuttaa ihottumaa.
Voi aiheuttaa nieltynä vakavia oireita.
- 11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**
Voi imeytyä ihon läpi.
Suuret asetonipitoisuudet voivat aiheuttaa tajuttomuuden, kooman ja kuoleman.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
- 12.2 Liikkuvuus**

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

- 12.3.1 Biologinen hajoavuus**
- 12.3.2 Kemiallinen hajoavuus**
- 12.4 Biokertyvyyspotentiaali**

- 12.5 Muut haitalliset vaikutukset**
Ei saa päästää vesistöön, viemäriin tai maaperään.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Ongelmajätteiden hävityslaitokseen tai hävittäminen paikallisen jätehuoltoviranomaisen hyväksymällä tavalla.
Jätenimike: 08 03 12 Painovärijätteet, jotka sisältävät vaarallisia aineita. (Ongelmajätettä).

14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero**
1210
- 14.2 Pakkausryhmä**
II

Kauppanimi: STM TS4A005 MUSTA MUSTE

Päiväys: 12.12.2006

Edellinen päiväys: -

14.3	Maakuljetukset
14.3.1	Kuljetusluokka 3, II
14.3.2	Vaaran tunnusnumero 30
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys UN 1210 PAINOVÄRIEN KALTAISET AINEET, 3, II
14.3.4	Muita tietoja Lipuke: 3
14.4	Merikuljetukset
14.4.1	IMDG-luokka 3
14.4.2	Oikea tekninen nimi UN1210 PRINTING INK RELATED MATERIAL, class 3, PG II, (< -20 C)
14.4.3	Muita tietoja EMS: F-E, S-D
14.5	Ilmakuljetukset
14.5.1	ICAO/IATA-luokka Luokiteltava aina erikseen jokaisen lähetyksen yhteydessä voimassaolevien määräysten mukaisesti.
14.5.2	Oikea tekninen nimi
14.5.3	Muita tietoja
15.	KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET
15.1	Varoitusetiketin tietoja
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi F Helposti syttyvä Xi Ärsyttävä
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet Asetoni
15.1.3	R-lausekkeet R11 Helposti syttyvää. R36/37 Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä. R52/53 Haitallista vesielioille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
15.1.4	S-lausekkeet S7 Säilytettävä tiiviisti suljettuna. S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. S16 Eristettävä sytytyslähteistä – Tupakointi kielletty. S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. S43 Sammutukseen käytettävä CO2 tai vaahtoa.
15.1.5	Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset
15.2	Kansalliset määräykset

---

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista

R10 Syttyvää.

R11 Helposti syttyvää.

R20 Terveydelle haitallista hengitettynä.

R36 Ärsyttää silmiä.

R36/37 Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R52/53 Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.2 Koulutusohjeet

16.3 Käyttörajoitukset

16.4 Lisätiedot

Ks kohta 1.3.

16.5 Käytetyt tietolähteet

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset